

Za víťazstvo pravdy a objektivity

V ostatných týždňoch (máj 2021) niektoré slovenské denníky priniesli články o Božom sluhovi (BS) biskupovi Jánovi Vojtaššákovi. Na jednej strane nás teší záujem o osobu biskupa Vojtaššáka, ale na druhej strane sme sklamaní zo spôsobu, ako sa jeho osoba prezentuje. Autori týchto článkov sa snažia presvedčiť čitateľov o „svojej“ pravde a o bezdôvodnosti pokračovať v procese blahorečenia BS biskupa Jána Vojtaššáka.

Keď si prečítame publikované články, nadobúdame presvedčenie, že ide o cieleňú a organizovanú kampaň s úmyslom manipulovať verejnou mienkou o tomto mučeníkovi, ktorý v každom momente svojho života ostal verný Bohu a Cirkvi. Čitateľovi takých článkov sa ožívujú spomienky na komunistickú propagandu, ktorá svojou jednoznačnosťou a manipulatívnosťou u nás pôsobila štyridsať rokov a vytvárala aj skreslený obraz biskupa Vojtaššáka. V tom čase bola prezentovaná „pravda“ schválená objednávkou jednej vládnucej strany. Dnes sa čosi podobné deje, žiaľ, aj v čase slobody a demokracie, keď sa vzácny priestor slobody zneužíva na manipuláciu s dejinami a s historickými faktami, namiesto objektívneho hľadania pravdy. A tak mučeníctvo Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka, nespravodlivo väzneného pre vieru a vernosť Svätému Otcovi, pokračuje v zmenených pomeroch aj dnes.

Je užitočné si všimnúť, že medzi autormi článkov sú aj dvaja kňazi, ktorí kňazské sľuby, dané pred Bohom a Cirkvou, znevážili a zanechali kňazskú službu. V istom zmysle je znakom dnešných čias, že práve oni vynášajú svoje skreslené hodnotenia o Jánovi Vojtaššákovi, biskupovi, ktorý obetoval svojim kňazom veľkú časť svojho života. Biskup Ján Vojtaššák bol úplne rehabilitovaný v roku 1990 a jeho meno bolo úplne očistené od všetkých nepravdivých obvinení. Viaceré diela objektívne približujú život biskupa Vojtaššáka. Za všetky spomeňme dielo Ivana Chalupeckého *Biskup Ján Vojtaššák, k jeho verejnej a politickej činnosti* (2009) a zborníky kolektívov autorov *Pohľady na osobnosť biskupa Jána Vojtaššáka* (2012) a *Ján Vojtaššák. Biskup v dejinách 20. storočia* (2017). Biskupovi Vojtaššákovi sa venovali viaceré vedecké konferencie, napríklad v roku 2001, 2010, 2016 a 2017. Boli tiež nakrútené dva filmové dokumenty: VOJTAŠŠÁK, ktorý vznikol v spolupráci s TV Lux a VOJTAŠŠÁK GIORNI DEI BARBARI, ktorý vznikol v spolupráci s talianskymi režisérmi a bol prezentovaný na Medzinárodnom filmovom festivale v Benátkach v roku 2019. Tieto diela sa usilujú ponúknuť ucelený a objektívny pohľad na osobnosť BS biskupa Jána Vojtaššáka.

V tomto roku sme si pripomenuli a ešte si pripomenieme významné okrúhle výročia životného príbehu Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka (napr. 1.7.2021 – 120 rokov od kňazskej vysviacky). Nech sú pre nás momentom vďaky za život tohto svedka viery, ktorý celým svojim životom a prežitým mučeníctvom vydal nádherné svedectvo svojej oddanej lásky k Bohu, k blížnemu a pravde bez akýchkoľvek kompromisov.

Proces blahorečenia pokračuje aktuálne Rímskou fázou. Nevyhýbame sa rôznosti pohľadov na osobnosť BS Jána Vojtaššáka. Takáto rôznosť je prirodzená najmä vzhľadom na zložitú dobu, v ktorej žil. Obdobie druhej svetovej vojny a Slovenského štátu je dodnes živo diskutovaným obdobím najnovších slovenských dejín. Názory historikov na toto obdobie sa tiež rôznia. Nie sme proti kritickému pohľadu, ale každá jednostranná a účelová interpretácia je škodlivá a neumožňuje vyrovnať sa so zložitou dobou, v ktorej žil slovenský národ. Biskup Vojtaššák nebol politik, ale biskup a predovšetkým z tohto aspektu je potrebné dívať sa a chápať jeho konanie. Život Božieho sluhu biskupa Jána Vojtaššáka je potrebné vnímať v jeho celistvosti a smerovaní k svätosti so všetkými kladmi i nedostatkami. Veď svätí našej Katolíckej cirkvi nie sú vzdušné bytosti, ale živí ľudia. Vytrhnúť istý úsek života alebo jeden problém zo života osobnosti nie je cesta k pravde a objektivite, ale k deformovanému a nepravdivému obrazu tejto osobnosti. Cesta Božieho sluhu Vojtaššáka sa nezastavila v roku 1945, ale smerovala k mučeníctvu, k obeti života za Krista a Cirkev. Biskup Ján sa napriek nepriazni niektorých médií teší dodnes živej úcte veriacich. Ich presvedčenie o potrebe jeho blahorečenia sa opiera aj o výzvu sv. pápeža Jána Pavla II., ktorý verejne podporil iniciatívu túto iniciatívu počas návštevy Slovenska v roku 1995. Byť verným - pre nás veriacich v službe Bohu a blížnym – byť verným je aktuálne a vzácne aj v dnešnej dobe relativizmu a liberalizmu. A biskup Vojtaššák vernosťou Pravde má čo povedať aj nám – ľuďom 21. storočia.

Mons. Ján Kuboš, administrátor Spišskej diecézy
ICDr. Peter Jurčaga, postulátor

V Spišskom Podhradí 28.5.2021.